

KURTULUŞ DESTANIMIZ

- * Türkiye Cumhuriyeti kurulmadan önce Osmanlı Devleti vardı.
- * Osmanlı Devleti'nin güçsüzleşmesinin nedeni yaşanan iç karışıklıklar; kaybedilen Balkan savaşları, Trablusgarp savaşları ve diğer savaşlarda toprak kaybedilmesi idi.
- * Osmanlı Devleti kaybettiği toprakları geri almak için Almanya'nın yanında 1. Dünya Savaşı'na girdi.

1.DÜNYA SAVAŞI

→ Bu savaşa katılan devletler dost ve düşman devletler olarak 2' ye ayrıldı.

Dost devletler (İttifak devletleri)	Düşman devletler (İtilaf devletleri)
Osmanlı Devleti Bulgaristan Avusturya Macaristan Almanya	Yunanistan İtalya Rusya İngiltere Fransa

- * 1. Dünya Savaşı 1914-1918 yılları arasında sürdü ve bu savaşları kolay yürütebilmek için cepheler açıldı. Bu savaşın en önemli cephelerinden birisi de Çanakkale cephesi ve Kut'ül Amere cephesi olan Irak cephesidir.

Çanakkale cephesi (1915-1916)

- * Çanakkale konumu gereği çok önemli bir yerde bulunur. İtilaf devletleri Çanakkale'yi geçerek İstanbul'u işgal edip Rusya'ya yardım götürmeyi amaçladılar ama bu cephedeki kahramanlarımız sayesinde başarılı olamadılar.

- * Çanakkale cephesi 1. Dünya Savaşı'nda **kazandığımız** tek cephedir. Bu cephede başarılı olsak da başarısız olduğumuz cepheler nedeniyle 1. Dünya Savaşı'nı kaybettik.

- * Osmanlı Devleti 1. Dünya Savaşı'nı kaybetti ve düşman devletlerinin antlaşmalar ile ülkemizi işgali daha da hızlandı.

Mondros Ateşkes Antlaşması:

* 1. Dünya Savaşı savaşı bu antlaşmayı imzaladık ve bu antlaşma ile ülkemiz işgale açık bir ülke haline geldi.

İşgal edilen yerler:

Yunanistan: İzmir ve çevresi

İngiltere: İstanbul ve Musul çevresi

Fransa: Adana, Antep, Urfa, Maras

İtalya: Antalya ve Konya çevresi

Ermenistan: Kars ve Ardahan çevresi Bu işgaller sonrası

* 1. Dünya Savaşı'nın başarılı subaylarından Mustafa Kemal ön plana çıktı.

Mustafa Kemal'i tanıyalım.

* 1881 yılında düşman işgali altında olan Selanik'te doğdu.

Eğitimi:

- ★ Mahalle Mektebi
- ★ Şemsi Efendi İlkokulu
- ★ Selanik Mülkiye Rüştiyesi (Ortokul)
- ★ Selanik Askeri Rüştiyesi
- ★ Manastır Akeri İdadisi (Lise)
- ★ Harp Okulu
- ★ Harp Akademisi

* 1905 yılında Kurmay Yüzbaşı olarak göreve başladı.

* 1911 yılında ilk askeri başarısını kazandı.

* 1914 Çanakkale cephesinde "Ben size taaruzu değil ölmeyi emrediyorum" emrini vererek savaşın seyrini değiştirmiştir. Bu başarısından dolayı **"Anafartalar Kahramanı"** olarak anılmıştır.

* Çanakkale cephesindeki başarısı Mustafa Kemal'in milli mücadelenin baş kahramanı olmasını sağladı ve Mustafa Kemal **19 Mayıs 1919** günü Bandırma Vapuruna binip Samsun'da milli mücadeleyi başlattı.

MİLLİ MÜCADELE BAŞLIYOR

Milli mücadele: Büyük devletlerin karşısında yalnız kalan Anadolu halkının esaret belgesini kabul etmeyişinin ve örneği az görülen bir karşı koyuşun hikayesidir.

Milli Mücadelede adım adım.

1) HAVZA GENELGESİ:

* Ülkenin işgal altında olduğu ülkenin önde gelen aydınlarının mitingleri ile duyuldu. Milli bilinç uyandı.

2) AMASYA GENELGESİ:

- * Mustafa Kemal Havza'dan Amasya'ya geçti ve Kurtuluşumuzun savaşının yanı
- * Kurtuluş Savaşı'nın **amacı, gerekçesi ve yöntemi** açıklandı.

3) ERZURUM KONGRESİ:

- * Vatanın bölünmez bir bütün olduğu vurgulandı.
- * Milletimizi temsil eden heyet **Temsil Heyeti** kuruldu ve bu heyet İstanbul'da ki işgalci devletler yüzünden görevini yapamayan meclis yerine Ankara'da **Büyük Millet Meclisi** açıldı ve savaş buradan yönetildi.

4) SİVAS KONGRESİ:

- * Başkasının yönetimi kabul edilemez dendi.
- * Ya İstiklal Ya Ölüm

Not: Düşman devletler Mondros Ateşkes Antlaşması ile yetinmeyerek Osmanlı Hükümetini Paris'e davet ederek **Sevr antlaşmasını** imzalatmak istedi bu antlaşma ile ülkemiz bir avuç toprak olarak kaldı.

* Milli mücadele başladığı için bu antlaşma yürürlüğe girmedi.

→ Savaşlar tek bir yerde yapılmaz birçok büyük savaş ülkenin farklı yerlerinde farklı cephelerde yapılır. Milli kahramanlar ve komutanlar tarafından yönetilir.

KURTULUŞ SAVAŞI CEPHELERİ:

1) DOĞU CEPHESİ:

- * Kars, Ardahan çevresi için Ermenilerle savaşıldı.
- * Bu cephe **Gümrü Antlaşması** ile kapanmıştır. (İlk askeri ve siyasi başarı)

Not: Kazım Karabekir'in ordusu bu cephenin kazanılmasında çok önemli olmuştur.

Kazım Karabekir	Kara Fatma
Kazım Karabekir bu cephenin en önemli komutanlarından biridir.	Cephenin önemli kahramanlarından biridir.
	

2) GÜNEY CEPHESİ:

- * Maraş, Antep, Urfa için **Fransızlara** karşı kuvayi milliye ile savaşıldı.

Kuvay-i milliye: "millî" kuvvetler" düzenli olmayan silâhlı birlikler ve kuvvetlere denir. Halkın önde gelen kahramanlar ile toprakları için düşmanla savaşıdır.

- * Bu cephedeki başarılarından dolayı meclis **Antep' gazi**, **Maraş'a kahraman**, **Urfa'ya şanlı** ünvanını verdi.

- * Bu cephedeki kahramanlarımız:

Şahin Bey	Sütçü İmam	Ali Saip	Tayyar Rahmiye
Antep savunması'nın önemli isimlerindendir.	Maraş Millî Mücadelesinin başlamasına vesile olmuştur.	Urfa Millî Mücadelesinin başlamasına vesile olmuştur.	Osmaniye'deki Fransız karargahını ele geçirdi.
			

3) BATI CEPHESİ:

* İzmir ve çevresi için Yunanlar ile savaşıldı.

* Düzenli bir ordu kuruldu ve batı cephesinin komutanı **İsmet İnönü** oldu.

Hasan Tahsin	Yörük Ali Efe	Gördesli Makbule
İzmir'de Yunanlara karşı ilk kurşunu sıktı.	Aydın'da kuva-yi milliye birliklerini kurdu.	Eşi Halil Efe ile birlikte Yunan kuvvetlerine ağır kayıplar verdirdiler.
		

BATI CEPHESİ SAVAŞLARI:

1. **İNÖNÜ SAVAŞI**: Düzenli bir ordu kuruldu ve ilk başarı elde edildi.

2. **İNÖNÜ SAVAŞI**: Ordumuz galip geldi.

3. **KÜTAHYA ESKİŞEHİR SAVAŞI**: Ordumuz kaybetti ve Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi.

4. **SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ**: Mustafa Kemal önderliğinde büyük bir zafer kazandık. Bu başarı ile Atatürk'e **mareşallik** rütbesi **gazilik** ünvanı verildi.

* Bu savaş öncesinde ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için halktan Tekalif-i Milliye emirleri adı altında yardım toplandı.

5. DUMLUPINAR MEYDAN SAVAŞI (BÜYÜK TAARRUZ)

Bu savaşta Atatürk "Ordular! İlk hedefimiz Akdeniz, ileri!" dedi ve ordu-muz Yunanlılara karşı büyük bir başarı kazandı.

* Düşmanlar daha fazla dayanamayarak ateşkes ilan etti.

Mudanya Ateşkes Antlaşması: Bu antlaşma ile Kurtuluş Savaşı sona erdi.

Lozan Barış Antlaşması: Ülkemizin sınırları çizildi ve başarımız tüm dünyada yankılandı.

✎ Savaşlardan sonra 29 Ekim 1923' yılında Atatürk önderliğinde cumhuriyet ilan edildi ve çeşitli yenilikler yapıldı. Mustafa Kemal devletimizin ilk cumhurbaşkanı oldu.